

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **C., k.s.**, so sídlom v B., IČO : X., správkyne konkurznej podstaty úpadcu K., s.r.o. „v konkurze“, so sídlom v S., IČO : X., zastúpenej JUDr. P. K., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **Ing. B. M.**, bývajúcej v B., **o zaplatenie 9, 84 EUR s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 Ro 7/2011 (pôvodne pod sp. zn. 10 Ro 22/2010), o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 11. marca 2010 č.k. 10 Ro 22/2010-40 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2010 sp. zn. 7 Co 148/2010 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2010 sp. zn. 7 Co 148/2010 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 11. marca 2010 č.k. 10 Ro 22/2010-40 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 7 Co 148/2010 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 11. marca 2010 č.k. 10 Ro 22/2010, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 6,50 EUR za vyhotovenie rovnopisu podania a jeho príloh, urobeného elektronickými prostriedkami a podpísaného zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona.

Potvrdenie prvostupňového uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa názorom súdu prvého stupňa, že poplatková povinnosť za uvedený úkon súdu vyplýva z položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb.

o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Odvolačnú námietku žalobkyne, že ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu je podľa § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od súdnych poplatkov, považoval za neopodstatnenú poukazujúc na to, že § 42 ods. 3 veta tretia O.s.p., podľa ktorého ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy, je vo vzťahu k § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch ustanovením špeciálnym. To znamená, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie kópie podania a príloh má každý účastník, ktorý nesplnil povinnosť predložiť podanie s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami, a to bez ohľadu na to, či ide o konanie vecne oslobodené od súdnych poplatkov alebo či účastník je osobne oslobodený od súdnych poplatkov. Zároveň vyslovil názor, že už samotný súdny poplatok v sebe subsumuje aj náhradu vecných nákladov.

Na základe podnetu žalobkyne podal proti uvedeným uzneseniam okresného i krajského súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenia oboch týchto súdov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci v otázke poplatkovej povinnosti žalobkyne. Uviedol, že žalobkyňa ako správkyňa konkurznej podstaty bola podľa § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od súdnych poplatkov a teda bola oslobodená aj od poplatku za úkon súdu uvedený v položke č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov (t.j. poplatku za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona).

Žalobkyňa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu navrhla vyhovieť mu v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu žalobkyne (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3

O.s.p.) preskúmal uznesenia oboch súdov a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom (§ 42 ods. 1 veta prvá O.s.p.)

Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba (§ 42 ods. 1 veta druhá O.s.p.)

Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné (§ 42 ods. 3 veta druhá O.s.p.)

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 veta tretia O.s.p.).

Súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

Od poplatku je oslobodený správca podľa osobitného predpisu (§ 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch).

Za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona je súdny poplatok za každú stranu 0,06 eura, najmenej však 6,50 eura za podanie, ktoré je

návrhom na začatie konania s prílohami, a najmenej 1,50 aura za ostatné podania s prílohami (položka 20a sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch).

V prejednávanej veci bola rozhodujúcou otázkou pre správne posúdenie poplatkovej povinnosti žalobkyne otázka, či citovaný § 42 ods. 3 veta tretia O.s.p. je vo vzťahu k ustanoveniam zákona o súdnych poplatkoch upravujúcich vecné a osobné oslobodenie od týchto poplatkov, ustanovením špeciálnym, a či teda v prípade súdneho poplatku za úkon súdu uvedený v položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov je aplikácia § 4 ods. 2 písm. m/ zákona o súdnych poplatkoch o osobnom oslobodení žalobkyne od súdnych poplatkov vylúčená. Podľa názoru dovolacieho súdu riešenie tejto otázky odvolacím súdom nebolo správne, a v dôsledku toho bol nesprávny aj záver oboch súdov o poplatkovej povinnosti žalobkyne.

Ustanovenie § 42 ods. 3 veta tretia bolo do Občianskeho súdneho poriadku včlenené novelou vykonanou zákonom č. 353/2003 Z. z. účinnou od 1.9.2003. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu uvedeným ustanovením sa riešia praktické problémy, ktoré nastávajú v prípadoch, keď návrh na začatie konania nie je predložený v dostatočnom počte rovnopisov s prílohami a výzva, ktorú je potrebné častokrát opakovať, zbytočne predlžuje súdne konanie a nevedie k náprave. Preto sa súdom dáva možnosť vyhotoviť potrebný počet kópií a uložiť účastníkovi konania, ktorý túto povinnosť zanedbal, nahradiť trovy, ktoré vznikli štátu ich vyhotovením.

Aj keď zmyslom súdnych poplatkov je aj aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov tohto konania, nemožno povinnosť účastníka konania zaplatiť súdny poplatok podľa zákona o súdnych poplatkoch stotožňovať s jeho prípadnou povinnosťou (vyplývajúcou z § 42 ods. 3 veta tretia O.s.p.) nahradiť trovy (vecné náklady), ktoré vznikli štátu vyhotovením kópií podania a príloh v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti samotným účastníkom. Pokiaľ štát vynaloží vecné náklady na vyhotovenie kópií podania a príloh, hoci tak mal urobiť účastník, má právo na náhradu týchto nákladov bez ohľadu na výsledok konania a o povinnosti účastníka nahradiť tieto trovy rozhoduje súd podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Naproti tomu poplatkovú povinnosť účastníka za úkon súdu uvedený v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorým je vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, je treba posudzovať podľa ustanovení zákona o súdnych poplatkoch vrátane tých, ktoré upravujú vecné a osobné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Povinnosť zaplatiť súdny poplatok a povinnosť nahradiť trovy konania sú zásadne dve rozdielne povinnosti, preto pomer špeciality medzi ustanovením § 42 ods. 3 veta tretia O.s.p. a ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch o vecnom a osobnom oslobodení od týchto poplatkov neprichádza do úvahy. Tento záver potvrdzuje aj poznámka k položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej v prípade podaní urobených elektronickými prostriedkami podpísaných zaručeným elektronickým podpisom súd vyhotoví potrebný počet rovnopisov a ich príloh bez toho, aby žiadal náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Zákon o súdnych poplatkoch tak sám výslovne rozlišuje medzi súdnym poplatkom za úkon súdu vymedzený v položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov a úhradou vecných nákladov podľa uvedeného ustanovenia O.s.p.

Inak podľa názoru dovolacieho súdu aj bez existencie tejto poznámky, v prípade vyhotovenia rovnopisu podania a príloh urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom by ukládanie povinnosti účastníkovi nahradiť trovy, ktoré vznikli štátu v súvislosti s týmto úkonom, neprichádzalo do úvahy. Vyplýva to jednak z ustanovenia § 42 ods. 1 veta druhá O.s.p., v zmysle ktorého podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom písomne doplniť netreba, a jednak zo samotnej povahy elektronického podania so zaručeným elektronickým podpisom. Táto povaha (elektronická forma) vylučuje povinnosť účastníka konania predložiť takéto podanie s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami. Ak by totiž účastník konania aj v takomto prípade túto povinnosť mal, možnosť elektronického podania so zaručeným elektronickým podpisom by pre neho nemala praktický význam. Ak teda v prípade takéhoto podania účastník konania nemá povinnosť predložiť podanie s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami, potom mu nemožno ani ukladať povinnosť nahradiť štátu trovy vzniklé v súvislosti s konverziou elektronického podania na písomné podanie v listinnej forme.

Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah bolo potrebné poplatkovú povinnosť žalobkyne posudzovať výlučne podľa zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu bola podľa § 4 ods. 2 písm. m/ tohto zákona oslobodená od súdnych

poplatkov, nevznikla jej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za úkon súdu vymedzený v položke 20a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý bol vykonaný súdom v konaní ako nevyhnutný dôsledok zákonom akceptovanej možnosti urobiť podanie elektronickými prostriedkami zo zaručeným elektronickým podpisom.

So zreteľom na uvedené dovolací súd mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu i uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (t.j. konanie v poplatkovej časti týkajúce sa vrátenia poplatku zaplateného na základe nesprávneho rozhodnutia súdu).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2011

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová